

Antti Kurvinen kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Merenkurkun avaruuskeskuksen (Kvarken Space Center) infrastruktuurin kehittämiseen (500 000 euroa)

Eduskunnalle

Vaasan yliopisto kehittää Merenkurkun alueelle (Kvarken) merkittävää tutkimus- ja kehitysinfraa yhdessä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Pitkän aikavälin tavoitteena on tulla näkyväksi ja tunnustetuksi pohjoismaiseksi innovaatio- ja koulutuskeskukseksi valituilla painopistealueilla, joita tukevat teollisuus-, innovaatio- ja koulutusekosysteemit Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Laajan osaamiskokonaisuuden näkyvyyttä rakennetaan vaiheittain, yhteistyössä ja alueen osaamis- ja kehityspotentiaali huomioon ottaen. Tämän Kvarken-kokonaisuuden yhtenä tutkimuksellisenä kärkenä on Vaasan yliopiston osalta avaruusosaaminen, jossa yliopisto on keskeisesti mukana johtaen muun muassa kansallisia työkokonaisuuksia.

Alun perin Merenkurkun avaruuskeskus eli Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpace-Eco-projektissa, jota rahoitti EU Interreg Botnia-Atlantica -ohjelma. Projektin päättymisen jälkeen Merenkurkun avaruuskeskus on toiminut Vaasan yliopiston avaruuteen liittyvien toimintojen sateenvarjona, ja sen tavoitteena on edistää satelliittiteknologioita, -dataa ja -sovelluksia eri muodoissa ja korostaa niiden olennaista roolia nykyisessä digitaalisessa infrastruktuurissa. Avaruuskeskuksella on globaaleihin navigointisatelliittijärjestelmiin (GPS, Galileo, Glonass, Beidou, EGNOS ym.), satelliittien kaukokartoitusdataan ja analytiikkaan sekä satelliittiviestintäjärjestelmiin liittyvää asiantuntemusta, mukaan lukien näiden teknologioiden lukuisat sovellukset ja käyttötapaukset. Avaruuskeskuksen yhteistyökumppaneita ovat olleet mm. EU, Euroopan avaruusjärjestö, Icery, Septentrio, uBlox ja Planet.com.

Avaruuskeskus on johtanut lukuisia avaruusdatan projekteja, jotka tukevat teollisuutta ja yhteisöä, liittyen muun muassa tarkkuuspaikannukseen, kuvantamiseen, ESG-raportointiin, biodiversiteetin säilyttämiseen ja geospatiaaliseen turvallisuuteen. Avaruusdata ja -teknologia tarjoavat valtavia mahdollisuuksia kestävyuden edistämiseksi, esimerkiksi luonnonvarojen seurannassa ja uusiutuvan energian alalla suunnittelussa ja ennustamisessa, hyödyttäen näin muun muassa Vaasan seudun energia-alan yrityksiä. Tavoitteena on uusien liiketoimintaideoiden synnyttäminen avaruusdatan hyödyntämisen ja avaruusteknologian alalla sekä Pohjoismaisen pienisatelliittitalouden vauhdittaminen. Lisäksi keskus levittää tietoa avaruudesta, avaruuspohjaisesta datasta, teknologioista sekä niihin liittyvistä palveluista ja sovelluksista.

Merenkurkun avaruuskeskuksen infrastruktuurin kehittämisen rahoitustarpeet sisältävät seuraavat kokonaisuudet: KvarkenSat-tutkimussatelliitin laukaisukustannukset opiskelijasatelliittitoi-

Talousarvioaloite TAA 73/2024 vp

mintaa varten (ESA opiskelijasatelliittiohjelma), pienten satelliittien opetusinfrastruktuurin kehittämisen, GNSS/IMU-viitejärjestelmät ja ohjelmistomäärittelyt alustat, satelliittien kaukokartoitusdatan laskenta- ja tallennusresurssit, pienten satelliittien radiomaa-asemalaitteet ja kuvauskopteritoiminnan infrastruktuurin. Infrastruktuurin kehittämisen kustannusarvio on 500 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 500 000 euroa momentille 29.40.20 Merenkurkun avaruuskeskuksen (Kvarken Space Center) infrastruktuurin kehittämiseen.

Helsingissä 4.10.2024

Antti Kurvinen kesk
Mika Lintilä kesk
Anders Norrback r
Peter Östman kd
Mauri Peltokangas ps
Mikko Savola kesk
Matias Mäkynen sd
Janne Jukkola kok
Kim Berg sd
Christoffer Ingo r
Mikko Ollikainen r
Paula Risikko kok
Juha Mäenpää ps
Anne Rintamäki ps
Pia Sillanpää ps